

มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 16 กรกฎาคม 2567
ประเด็นเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลัง

1. เรื่อง การขยายระยะเวลาปรับลดอัตราเงินนำส่งเข้ากองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงการคลัง (กค.) เสนอดังนี้

1. การกำหนดอัตราเงินนำส่งเข้ากองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่อัตราร้อยละ 0.125 ต่อปี ของยอดเงินที่ได้รับจากประชาชน เป็นระยะเวลา 1 ปี สำหรับรอบการนำส่งเงินในปี พ.ศ. 2567 และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2567

2. ร่างประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กำหนดอัตราเงินนำส่งเข้ากองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ พ.ศ.

ข้อเท็จจริงและสาระสำคัญของร่างประกาศฯ

กค. รายงานว่า

1. สืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปัจจุบันเริ่มคลี่คลายลงและสถานะเศรษฐกิจได้เริ่มฟื้นตัวแล้ว แต่ยังคงส่งผลกระทบต่อกลุ่มลูกค้าของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ประชาชนรายย่อยที่เป็นกลุ่มเปราะบาง และกลุ่มเศรษฐกิจฐานรากที่ยังอยู่ระหว่างการฟื้นตัวและอาจไม่สามารถกลับมาชำระหนี้ได้ตามปกติ สถาบันการเงินเฉพาะกิจจึงเป็นกลสำคัญในการระดมและประกอบเศรษฐกิจและยังต้องให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ลูกหนี้กลุ่มดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีข้อสั่งการให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจทั้ง 4 แห่ง จัดทำข้อเสนอโครงการหรือมาตรการใหม่ที่สะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนว่า หากสถาบันการเงินเฉพาะกิจได้รับการปรับลดอัตราเงินนำส่งเข้ากองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ จะสามารถส่งผ่านการลดอัตราเงินนำส่งดังกล่าวเพื่อไปช่วยเหลือแก่ลูกหนี้ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจได้อย่างแท้จริงและเป็นรูปธรรม

2. ดังนั้น เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระต้นทุนให้กับสถาบันการเงินเฉพาะกิจและกำหนดให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจส่งผ่านการลดอัตราเงินนำส่งไปช่วยเหลือลูกหนี้ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยเฉพาะการให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหนี้ประชาชนรายย่อยที่เป็นกลุ่มเปราะบาง กลุ่มเศรษฐกิจฐาน ราก รวมถึงลูกหนี้ในระบบ กค. พิจารณาแล้วเห็นควรขยายระยะเวลาการปรับลดอัตราเงินนำส่งเข้ากองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ รวม 4 แห่ง ได้แก่ ธ.ก.ส. ธนาคารออมสิน ธอส. และ ธอท. จากเดิมอัตราร้อยละ 0.25 ต่อปี เป็นอัตราร้อยละ 0.125 ต่อปี ของยอดเงินที่ได้รับจากประชาชนออกไปอีก 1 ปี (เนื่องจากประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กำหนดอัตราเงินนำส่งเข้ากองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ พ.ศ. 2566 สำหรับการนำส่งเงินในปี พ.ศ. 2566 (มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2566 – 31 ธันวาคม 2566) สิ้นสุดการใช้บังคับแล้ว ทำให้การนำส่งเงินเข้ากองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจอยู่ที่อัตราร้อยละ 0.25 ต่อปี) สำหรับรอบการนำส่งเงินในปี พ.ศ. 2567 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2567 - 31 ธันวาคม 2567 และกลับมาใช้อัตราร้อยละ 0.25 ต่อปี สำหรับรอบการนำส่งเงินตั้งแต่ปี พ.ศ. 2568 เป็นต้นไป

3. คณะกรรมการกองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ในคราวประชุม ครั้งที่ 3/2567 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2567 ได้พิจารณาทบทวนอัตราเงินนำส่งเข้ากองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และมีมติ ดังนี้

3.1 เห็นชอบการขยายระยะเวลาปรับลดอัตราเงินนำส่งเข้ากองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจทั้ง 4 แห่ง ได้แก่ ธ.ก.ส. ธนาคารออมสิน ธอส. และ ธอท. โดยปรับลดอัตราเงินนำส่งลงกึ่งหนึ่งจากร้อยละ 0.25 ต่อปี เป็นร้อยละ 0.125 ต่อปี ของยอดเงินที่ได้รับจากประชาชน ออกไปอีก 1 ปี สำหรับรอบการนำส่งเงินในปี พ.ศ. 2567 [แต่ละปีมีกำหนดการนำส่งเงินออกเป็น 2 งวด โดยนำส่งเงินร้อยละ 0.0625 ต่องวด แบ่งออกเป็นงวดที่ 1 (เดือนมกราคม - มิถุนายน 2567) จะต้องนำส่งเงินภายในวันทำการสุดท้ายของเดือนสิงหาคม 2567 และงวดที่ 2 (เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2567) จะต้องนำส่งเงินภายในวันทำการสุดท้ายของเดือนกุมภาพันธ์ 2568]

3.2 มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการกองทุนฯ ยกร่างประเทศกระทรวงการคลัง เรื่อง กำหนดอัตราเงินนำส่งเข้ากองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ พ.ศ. โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

3.2.1 ยกเลิกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กำหนดอัตราเงินนำส่งเข้ากองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ พ.ศ. 2566 ลงวันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2566 (ร่างข้อ 3)

3.2.2 กำหนดให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจนำส่งเงินเข้ากองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจในอัตรา (ร่างข้อ 4) ดังต่อไปนี้

(1) ร้อยละ 0.125 ต่อปี ของยอดเงินที่ได้รับจากประชาชน สำหรับ
การนำส่งเงินในปี พ.ศ. 2567

(2) ร้อยละ 0.25 ต่อปี ของยอดเงินที่ได้รับจากประชาชน สำหรับ
การนำส่งเงินในปี พ.ศ. 2568 เป็นต้นไป

3.2.3 กำหนดให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2567 เป็นต้นไป
(ร่างข้อ 2)

3.3 ทั้งนี้ สถาบันการเงินเฉพาะกิจทั้ง 4 แห่ง ได้จัดทำรายละเอียดโครงการหรือมาตรการเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ตามข้อ 1. โดยสามารถส่งผ่านการลดอัตราเงินนำส่งดังกล่าวเพื่อไปช่วยเหลือแก่ลูกหนี้ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ได้แก่ ลูกหนี้ประชาชนรายย่อยที่เป็นกลุ่มเปราะบาง กลุ่มเศรษฐกิจฐานราก และลูกหนี้ในระบบ ประกอบด้วย (1) การลดดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราผ่อนปรนพิเศษให้แก่ลูกหนี้เป็นการทั่วไป เช่น ลดอัตราดอกเบี้ยลูกหนี้รายย่อยขั้นต่ำ (Minimum Retail Rate: MRR) เป็นต้น (2) การลดอัตราดอกเบี้ยหรือดอกเบี้ยค้ำรับตามสัญญา และ (3) การเปลี่ยนลำดับการตัดชำระหนี้ที่ทำให้เงินต้นของลูกหนี้ปรับลดลงในทุกงวดที่ผ่อนชำระ ซึ่งคาดว่าจะสามารถช่วยเหลือลูกหนี้ได้ประมาณ 5 ล้านบัญชี

2. เรื่อง การเสนอขอเพิ่มและเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายในการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแนวทาง หลักเกณฑ์ แผนและขั้นตอนการเสนอขอเพิ่มและเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ตามที่สำนักงบประมาณเสนอ ดังนี้

สาระสำคัญ

ตามที่สภาผู้แทนราษฎรได้มีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ในวาระที่ 1 เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2567 และแต่งตั้งคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 นั้น

ในการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของสภาผู้แทนราษฎร คาดว่าเมื่อการพิจารณาแล้วเสร็จจะปรับลดงบประมาณรายจ่ายลงได้จำนวนหนึ่ง สำนักงบประมาณจึงขอเสนอแนวทางและขั้นตอนการเสนอขอเพิ่มและเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ดังนี้

1. แนวทางและหลักเกณฑ์การเสนอขอเพิ่มงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ให้หน่วยรับงบประมาณเสนอคำขอเพิ่มงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เฉพาะรายการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนอย่างแท้จริง สอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศ นโยบายสำคัญของรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ที่ต้องดำเนินการภายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ดังนี้

1. เป็นรายจ่ายที่ต้องดำเนินการตามข้อผูกพันที่เกิดจากกฎหมาย สัญญา ข้อตกลงระหว่างประเทศ และค่าใช้จ่ายเพื่อการชำระหนี้ รวมทั้งค่าใช้จ่ายตามสิทธิ

2. เป็นรายจ่ายที่มีความจำเป็นเร่งด่วนและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและเพิ่มเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ ส่งเสริมการบริโภคและการลงทุนในประเทศ และเพื่อประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ โดยเป็นโครงการ/รายการที่เป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจและสังคมที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ

3. เป็นรายจ่ายเพื่อการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รายจ่ายเพื่อป้องกันหรือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน หรือรายจ่ายที่ประชาชนได้รับประโยชน์โดยตรง ตลอดจนรายจ่ายเพื่อแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานของหน่วยรับงบประมาณ โดยรายการที่เสนอขอเพิ่มงบประมาณต้องเป็นรายการที่มีอยู่ในคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

โดยมีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

- (1) ไม่ควรทำให้เกิดภาระรายจ่ายประจำเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- (2) ไม่ควรผูกพันงบประมาณรายจ่ายข้ามปีในปีต่อ ๆ ไป
- (3) หน่วยรับงบประมาณมีศักยภาพและความพร้อมที่จะดำเนินการได้ทันที
- (4) หน่วยรับงบประมาณต้องเสนอโครงการ/รายการ ภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่

ตามกฎหมายของหน่วยงานนั้น ๆ

(5) ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 และพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561

2. แนวทางและหลักเกณฑ์การเสนอขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่าย เฉพาะรายการที่หน่วยรับงบประมาณเสนอขอตั้งงบประมาณไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ดังนี้

1. มีกฎหมายกำหนดให้องค์การกิจ ทั้งกรณีที่มีการจัดตั้งหน่วยรับงบประมาณขึ้นใหม่และ ไม่มีการจัดตั้งหน่วยรับงบประมาณ และกรณีเปลี่ยนชื่อหน่วยรับงบประมาณ
2. มีพระราชกฤษฎีการวมหรือโอนส่วนราชการเข้าด้วยกันที่ออกตามมาตรา 8 ทวิของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

3. รายการที่หน่วยรับงบประมาณ ทบทวนเสนอปรับลดงบประมาณในส่วนที่หมดความจำเป็น หรือสามารถชะลอการดำเนินการได้ เพื่อไปดำเนินการโครงการ/รายการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนอย่างแท้จริง ตามนโยบายรัฐบาล อันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศที่ได้ รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

โดยให้ดำเนินการ ดังนี้

- (1) ให้หน่วยรับงบประมาณเสนอขอปรับลดงบประมาณรายจ่ายเฉพาะในส่วนที่เป็นกรณีตามข้อ 2.1 - 2.3
- (2) ให้หน่วยรับงบประมาณเสนอขอเพิ่มงบประมาณรายจ่ายตามวงเงินงบประมาณรายจ่ายที่ได้ปรับลดตามข้อ (1)

ทั้งนี้ ข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง และขอเพิ่มงบประมาณ จะนำเสนอต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้พิจารณาตามขั้นตอนของฝ่ายนิติบัญญัติต่อไป

3. ขั้นตอนในการเสนอขอเพิ่มและเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของหน่วยรับงบประมาณ

3.1 ให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำคำขอเพิ่มงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ที่ได้มีการตรวจสอบและรับรองความถูกต้องของข้อมูลแล้วว่าการดำเนินงานนั้นไม่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กฎหมาย ข้อบังคับ หรือระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและให้เสนอขอรับความเห็นชอบต่อนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่กำกับ หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดและส่งสำนักงานงบประมาณ พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลรายละเอียดคำขอเพิ่มงบประมาณรายจ่ายในระบบ e - Budgeting ภายในวันศุกร์ที่ 26 กรกฎาคม 2567

กรณีการเสนอขอเพิ่มงบประมาณรายจ่ายแผนงานบูรณาการ ให้หน่วยรับงบประมาณเสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเห็นชอบก่อนเสนอหน่วยงานเจ้าภาพ เพื่อรวบรวมเสนอรองนายกรัฐมนตรีที่รับผิดชอบแผนงานบูรณาการนั้น ๆ พิจารณาให้ความเห็นชอบ และหน่วยงานเจ้าภาพส่งสำนักงานงบประมาณ พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลรายละเอียดคำขอเพิ่มงบประมาณในระบบ e- Budgeting ภายในวันศุกร์ที่ 26 กรกฎาคม 2567

สำหรับกรณีการเสนอเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ที่ได้มีการตรวจสอบและรับรองความถูกต้องของข้อมูลแล้วว่าการดำเนินงานนั้นไม่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กฎหมาย ข้อบังคับ หรือระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เสนอขอรับความเห็นชอบต่อนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่กำกับ หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด และรวบรวมจัดส่งให้สำนักงานงบประมาณภายในวันศุกร์ที่ 26 กรกฎาคม 2567

3.2 สำหรับหน่วยงานของรัฐสภา หน่วยงานของศาล หน่วยงานขององค์กรอิสระหรือองค์กรอัยการ ให้ยื่นคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยตรง ทั้งนี้ ขอให้หน่วยงานดังกล่าวบันทึกข้อมูลรายละเอียดตามที่ได้ ยื่นคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการฯ ในระบบ e-Budgeting ภายในวันศุกร์ที่ 26 กรกฎาคม 2567 ด้วย เพื่อสำนักงานงบประมาณจะได้ประมวลภาพรวมการขอเพิ่มและเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ต่อไป

3.3 ให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาและจัดทำข้อเสนอรายละเอียดการเสนอขอเพิ่มและเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในวันอังคารที่ 13 สิงหาคม 2567 และนำเสนอคณะกรรมการวิสามัญฯ เป็นผู้พิจารณาตามขั้นตอนต่อไป

3. เรื่อง โครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต 2567

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการการดำเนินโครงการประกันภัยข้าวนาปี (โครงการฯ) ปีการผลิต 2567 ตามมติคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) ในคราวประชุม ครั้งที่ 2/2567 เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2567 ซึ่งมีพื้นที่เป้าหมายรวมการรับประกันภัยพื้นฐาน (Tier 1) และการรับประกันภัยเพิ่มเติมโดยสมัครใจ (Tier 2) จำนวน 21 ล้านไร่ วงเงินงบประมาณโครงการฯ รวม 2,302.16 ล้านบาท ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) เสนอ ประกอบด้วย

1. วงเงินที่รัฐบาลอุดหนุนจำนวน 1,612.16 ล้านบาท ประกอบด้วย (1) วงเงินงบประมาณที่รัฐบาลอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัย Tier 1 จำนวน 1,569.32 ล้านบาท และ (2) วงเงินที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ทดรองจ่ายเงินอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัยแทนรัฐบาล และเงินชดเชยจากรัฐบาลตามจำนวนที่จ่ายจริงรวมกับต้นทุนเงิน โดยคิดอัตราชดเชยด้วยอัตราต้นทุนทางการเงินจากรัฐบาล ในอัตราต้นทุนทางการเงินของ ธ.ก.ส. ประจำปีไตรมาส บวก 1 (ปัจจุบันเท่ากับร้อยละ 2.73) จำนวน 42.84 ล้านบาท

2. วงเงินที่ ธ.ก.ส. อุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัยให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ ธ.ก.ส. จำนวน 690 ล้านบาท

สาระสำคัญ

เดิมกระทรวงการคลัง (กค.) (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินโครงการฯ¹ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กษ. สำนักงาน คปภ. และสมาคมฯ) ตั้งแต่ปีการผลิต 2554 จนถึงปี 2565 โดยมี ธ.ก.ส. เป็นหน่วยงานกลางในการจำหน่ายกรมธรรม์ประกันภัย ซึ่งโครงการฯ เป็นรูปแบบการประกันภัยข้าวนาปีสำหรับรายย่อย (Micro Insurance) ที่รัฐบาลจะอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัยให้แก่เกษตรกรส่วนหนึ่ง และ ธ.ก.ส. จะอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัยให้แก่เกษตรกรลูกค้าสินเชื่อ ธ.ก.ส. อีกส่วนหนึ่ง ต่อมาได้มีการปรับรูปแบบการประกันภัยในปี 2562 โดยกำหนดเป็นการประกันภัยภาคพื้นฐาน (Tier 1) ซึ่งภาครัฐจะอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัยส่วนหนึ่ง และ ธ.ก.ส. จะอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัยให้แก่เกษตรกรลูกค้าสินเชื่อ ธ.ก.ส. อีกส่วนหนึ่ง และเพิ่มการประกันภัยภาคสมัครใจ (Tier 2) เพื่อให้เกษตรกรซื้อประกันภัยเองเพิ่มเติม ทั้งนี้ กรมธรรม์ประกันภัยจะให้ความคุ้มครองภัยศัตรูพืชหรือโรคระบาดและภัยธรรมชาติ 7 ภัย ได้แก่ (1) น้ำท่วมหรือฝนตกหนัก (2) ภัยแล้ง ฝนแล้ง หรือฝนทิ้งช่วง (3) ลมพายุหรือพายุไต้ฝุ่น (4) ภัยอากาศหนาวหรือน้ำค้างแข็ง (5) ลูกเห็บ (6) ไฟไหม้ และ (7) ช้างป่า

2. คณะรัฐมนตรีมีมติ (3 พฤษภาคม 2565) เห็นชอบโครงการฯ ปีการผลิต 2565 ตามมติ นบข. ในการประชุมครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2565 ซึ่งมีพื้นที่เป้าหมายรวมส่วนที่ 1 การรับประกันภัยพื้นฐาน (Tier 1) และส่วนที่ 2 การรับประกันภัยภาคสมัครใจ (Tier 2) รวมจำนวน 29 ล้านไร่ ภายใต้วงเงินงบประมาณจำนวน 1,925.07 ล้านบาท ตามที่ กค. เสนอ และให้ กค. รับความเห็นจาก สงป. และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในการศึกษาแนวทางการปรับลดสัดส่วนการอุดหนุนของภาครัฐในการจ่ายค่าเบี้ยประกันภัยเพื่อให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการประกันภัยพืชผลมากขึ้น ซึ่ง กค. ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำข้อเสนอโครงการฯ ปีการผลิต 2566 เสนอ นบข. โดยกำหนดพื้นที่นำร่องให้เกษตรกรมีส่วนร่วมจ่ายค่าเบี้ยประกันภัย 5 บาทต่อไร่ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ให้เกษตรกรเห็นถึงความสำคัญของการประกันภัย และจูงใจให้เกษตรกรในพื้นที่นำร่องเข้าร่วมโครงการฯ มากขึ้น รวมถึงปรับปรุงวิธีการอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัยสำหรับเกษตรกรลูกค้าสินเชื่อ ธ.ก.ส. โดยให้การอุดหนุนสูงสุดไม่เกิน 30 ไร่ต่อราย เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรที่มีพื้นที่เพาะปลูกจำนวนมากเข้ามามีส่วนร่วมในการทำประกันภัยมากขึ้นด้วย แต่เนื่องจากมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2566 ทำให้การดำเนินโครงการฯ ที่เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ไม่สามารถดำเนินการได้ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 169 (1) กำหนดไว้ว่าไม่กระทำการอันมีผลเป็นการอนุมัติงานหรือโครงการ หรือมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป เว้นแต่ที่กำหนดไว้แล้วในงบประมาณรายจ่ายประจำปี ดังนั้นจึงทำให้ไม่มีการดำเนินโครงการฯ ในปีการผลิต 2566

3. ผลการดำเนินงานโครงการฯ ปีการผลิต 2565 ณ วันสิ้นสุดการจำหน่ายกรมธรรม์ประกันภัยข้าวนาปี เมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2567 มีจำนวนเกษตรกรผู้เอาประกันภัยพื้นฐาน (Tier 1) จำนวน 1.93 ล้านราย จำนวนพื้นที่เข้าร่วมโครงการฯ 26.76 ล้านไร่ (แบ่งเป็นพื้นที่ลูกค้าสินเชื่อ ธ.ก.ส. จำนวน 26.50 ล้านไร่ และพื้นที่ลูกค้าสินเชื่อ ธ.ก.ส. ที่เกินสิทธิ์และเกษตรกรทั่วไป จำนวน 0.26 ล้านไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ 93.91 ของจำนวนพื้นที่เป้าหมาย 28.50 ล้านไร่ และมีจำนวนผู้เอาประกันภัยเพิ่มเติม (Tier 2) จำนวน 6,865 ราย จำนวนพื้นที่เข้าร่วมโครงการฯ 89,496.75 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 17.90 ของพื้นที่เป้าหมาย 500,000 ไร่ โดยมีผลการจ่ายค่าสินไหมทดแทนทั้งหมด 1,706.52 ล้านบาท แบ่งเป็น Tier 1 จำนวน 1,690.66 ล้านบาท และ Tier 2 จำนวน 15.86 ล้านบาท ทั้งนี้ ในส่วนของพื้นที่ไม่ประกาศภัย มีเกษตรกรประสบภัย จำนวน 18 ราย พื้นที่ 288.25 ไร่ จำนวนเงิน 0.16 ล้านบาท

4. นบข. ในคราวประชุมครั้งที่ 2/2567 เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2567 ได้มีมติเห็นชอบในหลักการโครงการฯ ปีการผลิต 2567 โดยให้ ธ.ก.ส. พิจารณาทบทวนเงื่อนไขการอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัยให้แก่เกษตรกรลูกค้าสินเชื่อ ธ.ก.ส. และอัตราขาดเขตต้นทุนทางการเงินให้สอดคล้องกับการดำเนินโครงการอื่น ๆ ของรัฐบาล l^2 ซึ่งหลักการโครงการฯ ปีการผลิต 2567 ดำเนินการรูปแบบเดียวกับโครงการฯ ที่ผ่านมา โดยให้เกษตรกรที่เป็นลูกค้าสินเชื่อเพื่อการเพาะปลูกข้าวนาปีของ ธ.ก.ส. ได้รับความคุ้มครองจากระบบการประกันภัยตามกฎหมายจำนวนมาก ³ (Law of Large Numbers) และคงรูปแบบการรับประกันภัยส่วนเพิ่มเพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีส่วนร่วมในการรับภาระค่าเบี้ยประกันภัยเช่นเดียวกับการดำเนินงานโครงการฯ ในปีการผลิต 2562 - 2565 รวมทั้งเพิ่มเติมในส่วนของการเอาประกันภัยในพื้นที่นำร่องในราคาต่ำลง เพื่อดึงดูดให้เกษตรกรจ่ายค่าเบี้ยประกันภัยเพิ่มมากขึ้น ซึ่งพื้นที่นำร่องเป็นพื้นที่ความเสียหายต่ำที่เหมาะสมสำหรับการส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการทำประกันภัยโดยกำหนดเบี้ยประกันภัยที่จูงใจให้เกษตรกรร่วมจ่ายไม่เกิน 5 บาทต่อไร่ และผู้เอาประกันต้องเอาประกันภาคพื้นฐาน (Tier 1) ให้เต็มแปลงก่อน จึงจะสามารถเอาประกันภัยส่วนเพิ่ม (Tier 2) ในแปลงเพาะปลูกดังกล่าวได้ ทั้งนี้ โครงการฯ ปีการผลิต 2567 มีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

หัวข้อ	โครงการฯ ปีการผลิต 2567	
(1) ผู้ถือกรรมธรรม์ประกันภัย	ธ.ก.ส.	
(2) ผู้รับประกันภัย	บริษัทประกันวินาศภัยที่แจ้งความประสงค์เข้าร่วมการรับประกันผ่านสมาคมฯ	
(3) ผู้เอาประกันภัย	เกษตรกรที่เป็นลูกค้าสินเชื่อ ที่ได้รับการสนับสนุนค่าเบี้ยประกันภัยจาก ธ.ก.ส. หรือเกษตรกรที่ไม่ได้รับการสนับสนุนค่าเบี้ยประกันภัยจาก ธ.ก.ส. และเกษตรกรทั่วไป	
(4) ผู้รับประกัน	(4.1) กรณีเกษตรกรเป็นลูกค้าสินเชื่อ ธ.ก.ส. - เกษตรกรผู้เอาประกันภัย เป็นผู้ได้รับผลประโยชน์ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวน (4.2) กรณีเกษตรกรลูกค้าสินเชื่อ ธ.ก.ส. ชื้อเพิ่มเอง และเกษตรกรทั่วไป (ภาคสมัครใจ) - เกษตรกรผู้เอาประกันภัย	
(5) อัตราเบี้ยประกันภัย Tier1 (ไม่รวมอากรแสตมป์และภาษีมูลค่าเพิ่ม) และพื้นที่เป้าหมาย (รวม 20.5 ล้านไร่)	(5.1) ลูกค้าสินเชื่อ ธ.ก.ส. 115 บาท/ไร่ (พื้นที่เป้าหมาย 15 ล้านไร่)	
	(5.2) เกษตรกรทั่วไป	
	(5.2.1) พื้นที่ความเสี่ยงต่ำ (พื้นที่นาร่อง)* 70 บาท/ไร่ (พื้นที่เป้าหมาย 5 ล้านไร่)	
	(5.2.2) พื้นที่ความเสี่ยงปานกลาง 199 บาท/ไร่	(5.2.2 – 5.2.3 พื้นที่เป้าหมายไม่เกิน 5 แสนไร่)
	(5.2.3) พื้นที่ความเสี่ยงสูง 218 บาท/ไร่	
(6) อัตราเบี้ยประกันภัย Tier2 (เกษตรกรจ่ายเพิ่มเอง) (ไม่รวมอากรแสตมป์และภาษีมูลค่าเพิ่ม) และพื้นที่เป้าหมาย (รวม 5 แสนไร่)	(6.1) พื้นที่ความเสี่ยงต่ำ 27 บาท/ไร่	(6.1 – 6.3 พื้นที่เป้าหมายไม่เกิน 5 แสนไร่)
	(6.2) พื้นที่ความเสี่ยงปานกลาง 60 บาท/ไร่	
	(6.3) พื้นที่ความเสี่ยงสูง 110 บาท/ไร่	
(7) ความคุ้มครอง Tier 1	ภัยธรรมชาติ 7 ภัย (ตามข้อ 1.) 1,190 บาท/ไร่	
	ภัยศัตรูพืชหรือโรคระบาด 595 บาท/ไร่	
(8) ความคุ้มครอง Tier 2	ภัยธรรมชาติ 7 ภัย 240 บาท/ไร่	
	ภัยศัตรูพืชหรือโรคระบาด 120 บาท/ไร่	
(9) ความคุ้มครองรวม (Tier 1 และ Tier2)	ภัยธรรมชาติ 7 ภัย 1,430 บาท/ไร่	
	ภัยศัตรูพืชหรือโรคระบาด 715 บาท/ไร่	
(10) อดหนุนเบี้ยประกันภัยของรัฐบาลและธ.ก.ส. (เฉพาะ Tier 1) (รวมอากรแสตมป์และภาษีมูลค่าเพิ่ม)	(10.1) ลูกค้าสินเชื่อ ธ.ก.ส. 124.12 บาท/ไร่	
	- รัฐบาลอุดหนุน 78.12 บาท/ไร่ - ธ.ก.ส. อุดหนุน 46 บาท/ไร่ (จำกัดพื้นที่สูงสุดไม่เกิน 30 ไร่/ราย) สำหรับเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเพาะปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต 2566 และ 2567	

	(10.2) เกษตรกรทั่วไป
	พื้นที่ความเสี่ยงต่ำ (พื้นที่น้ำร่อง)* 75.47 บาท/ไร่ - รัฐบาลอุดหนุน 70.97 บาท/ไร่ - เกษตรกรจ่าย 5 บาท/ไร่
	พื้นที่ความเสี่ยงปานกลาง 214 บาท/ไร่ - รัฐบาลอุดหนุน 84 บาท/ไร่ - เกษตรกรจ่าย 130 บาท/ไร่
	พื้นที่ความเสี่ยงสูง 234.33 บาท/ไร่ - รัฐบาลอุดหนุน 85.33 บาท/ไร่ - เกษตรกรจ่าย 149 บาท/ไร่
(11) ภาระงบประมาณ	2,302.16 ล้านบาท ประกอบด้วย วงเงินที่รัฐบาลอุดหนุนจำนวน 1,612.16 ล้านบาท [วงเงินงบประมาณที่รัฐบาลอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัย Tier 1 จำนวน 1,569.32 ล้านบาท และวงเงินต้นทุนทางการเงินจากรัฐบาลในอัตราต้นทุนทางการเงินของ ธ.ก.ส. ประจำปีไตรมาสบวก 1 (ปัจจุบันเท่ากับร้อยละ 2.73) จำนวน 42.84 ล้านบาท] และวงเงินที่ ธ.ก.ส.อุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัยให้แก่ลูกค้าสินเชื่อ ธ.ก.ส. จำนวน 690 ล้านบาท
(12) การพิจารณาค่าสินไหมทดแทน	จ่ายตามระเบียบ กค.ฯ และจ่ายเพิ่มเติมกรณีแปลงเพาะปลูกของเกษตรกรเกิดความเสียหายแต่มีได้อยู่ในเขตพื้นที่ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือ เกษตรกรจะต้องรายงานความเสียหายของแปลงเพาะปลูกให้สมาคมฯ ทราบผ่านแอปพลิเคชันมะลิซ้อน ⁴
(13) ระยะเวลาจำหน่าย	เริ่มจำหน่ายกรมธรรม์ประกันภัยตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบโครงการฯ และกำหนดวันสิ้นสุดการขายกรมธรรม์แตกต่างกันตามภูมิภาค ดังนี้ (13.1) ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคตะวันตก จำนวน 63 จังหวัด กำหนดวันสิ้นสุดการขายกรมธรรม์ไม่เกินวันที่ 7 กรกฎาคม 2567 (13.2) ภาคใต้ จำนวน 14 จังหวัด กำหนดวันสิ้นสุดการขายกรมธรรม์ไม่เกินวันที่ 31 ธันวาคม 2567 ทั้งนี้ เกษตรกรสามารถซื้อกรมธรรม์ประกันภัยได้ที่ ธ.ก.ส. ทุกสาขา
(14) ประโยชน์ที่ได้รับ	ช่วยบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากภัยธรรมชาติให้แก่เกษตรกร ทำให้มีเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติผ่านระบบประกันภัยและเป็นการต่อยอดความช่วยเหลือของภาครัฐตามระเบียบ กค.ฯ รวมทั้งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ

หมายเหตุ : *1. ที่ผ่านมามีพื้นที่ความเสี่ยงต่ำไม่ค่อยมีเกษตรกรสนใจเข้าร่วม ดังนั้น การให้เบี้ยประกันภัยในราคาถูกกับเกษตรกรในพื้นที่น้ำร่องจะเป็นการจูงใจให้เกษตรกรจ่ายค่าเบี้ยประกันภัยเพิ่มมากขึ้น

2. ค่าเบี้ยประกันภัย ทุก 250 บาท คิดค่าอากรแสตมป์ 1 บาท

3. คิดภาษีมูลค่าเพิ่มอัตราร้อยละ 7 ของเบี้ยประกันภัยหลังจากรวมค่าอากรแสตมป์แล้ว

¹ คณะรัฐมนตรีมีมติ (14 มีนาคม 2566) เห็นชอบโครงการประกันภัยข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปีการผลิต 2566 และมอบหมายให้ กษ. เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินโครงการประกันภัยการเกษตรของประเทศ และดำเนินการนำเสนอโครงการประกันภัยดังกล่าวต่อ นบข. และคณะรัฐมนตรีตั้งแต่ปีการผลิต 2567 เป็นต้นไป โดยให้พิจารณาความเหมาะสมของงบประมาณการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติฉุกเฉินตามระเบียบ กค.ฯ และงบประมาณอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัยการเกษตร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐต่อไป รวมทั้งขอให้พิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ด้วย ตามที่ กค. เสนอ ทั้งนี้ ปลัด กษ. ได้มอบหมายให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) เป็นหน่วยงานหลักดำเนินการดังกล่าว

² ธ.ก.ส. ได้มีหนังสือทบทวนการกำหนดอัตราขาดเขตต้นทุนจากรัฐบาล เป็นอัตราต้นทุนทางการเงินของ ธ.ก.ส. ประจำไตรมาสบวก 1 (ปัจจุบันเท่ากับร้อยละ 2.73)

³ กฎจำนวนมาก (Law of Large Numbers) หมายถึง หากจำนวนของสิ่งที่เราต้องการทราบว่าจะมีโอกาสเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ ขึ้นมีจำนวนมากเท่าใด จำนวนครั้งที่เกิดขึ้นจริงก็จะเป็นที่น่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ ขึ้นมากเท่านั้น ซึ่งกฎจำนวนมากเป็นหลักพื้นฐานของการประกันภัยเพื่อใช้ความน่าจะเป็นในการทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น โดยบริษัทประกันภัยได้อาศัยกฎนี้ในการพิจารณาความเสี่ยงให้มีจำนวนรายมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และคำนวณอัตราเบี้ยประกันภัยให้เพียงพอสำหรับการสูญเสียที่คาดไว้ในอนาคต

⁴ แอปพลิเคชันมะลิซ้อน คือแอปพลิเคชันที่ช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติแต่ไม่ได้อยู่ในพื้นที่ที่ประกาศภัยพิบัติโดยช่วยลดขั้นตอนและลดระยะเวลาในการแจ้งรายงานความเสียหาย และใช้เก็บข้อมูลเกษตรกร รูปภาพความเสียหายจากเหตุภัยพิบัติ ตำแหน่งของสถานที่ประสบภัย รวมทั้งยังช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบข้อมูลและดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัย ได้อย่างครอบคลุม

ที่มา : <http://thaigov.go.th>

จัดทำโดย กลุ่มงานนโยบายและเศรษฐกิจจังหวัด สำนักงานคลังจังหวัดพิจิตร